

M SVERIGES VÄGTIPS

Storbritannien

Från Skottland till Cornwall

Polperro, Cornwall

Från Dover runt södra England

Från färjan syns på långt håll de vita klipporna i **Dover**. Besök normandiska borgen och det åttkantiga romerska fyrtornet Pharos. Gör sedan en tur i grevskapen Kent, Sussex och Surrey. Välj de mindre vägarna och upptäck alla rara småstäder och byar.

I **Sandwich** norr om Dover ville den speltokige hertigen av Sandwich inte avbryta sitt kortspel för att äta. För att inte smeta ner korten lade han köttbitar mellan ett par brödskivor – därav dagens sandwich. Englands bästa golfbanor lär finnas här.

Anglikanska kyrkans ärkebiskopssäte är **Canterbury**. Ståtlig gotisk katedral med rika konstskatter. Klocktornet Bell Harry Tower är 80 m högt. Klockan ringer då en ärkebiskop eller medlem i kungafamiljen avlidit. Se stadsmuren med stadporten West Gate, St Martinskyrkan, resterna av St Augustine's Abbey och vävarnas hus. Vårdshuset Falstaff är ett av Englands äldsta.

Ändpunkten för kanaltunneltåget från Calais är **Folkestone**. Stadens äldre delar ligger runt fiskhamnen. Uppe på klipporna promenadvägen Leas, där man i vackert väder kan se ända till Frankrike.

Mellan **New Romney** och **Hythe** går en veteranjärnväg med tåg dragna av ånglok.

I **Rye** höll smugglare förr till på de nu så trivsamma världshusen Mermaid, med anor från 1400-talet, och det lite lyxigare George från 1600-talet.

En populär badort med nöjespiner vid stranden är **Hastings**. Uppe på kullen ruinerna av den normandiske kungen Vilhelm Erövrarens borg.

I **Battle** stod slaget vid Hastings år 1066. Vilhelm Erövraren besegrade kung Harald, varpå ett kloster grundades på platsen där Harald föll. Pilgrims Rest är ett berömt världshus från 1300-talet.

Residensstaden i Sussex är **Lewes** och belägen vid en gammal borg. Många vackra miljöer från äldre tider.

Dovers vita klippor.

En av Englands mest kända badorter är **Brighton**. Tjusiga butiker, parker och trädgårdar. Besök eleganta Royal Pavilion som är uppförd i orientalisk stil. Sex kilometer lång strandpromenad med nöjespiner och badliv i alla former.

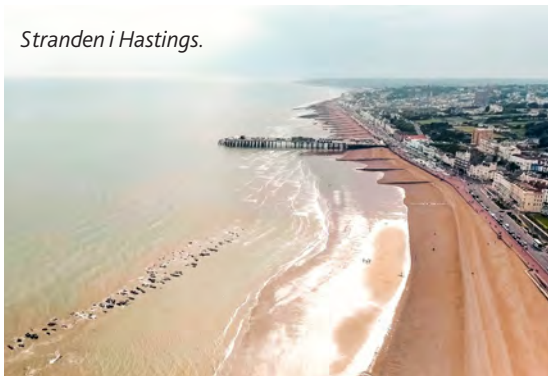
Säte för hertigen av Norfolk är Arundel, ett av Englands mest kända slott med ståtliga interiörer.

En småstad med fina gamla byggnader är **Midhurst**. Besök Cowdray Park med rådjur och rester av Cowdray House som brann ner 1793.

Englands huvudstad för länge sedan hette **Winchester**. På Wolvesey Castle bodde kung Alfred den store. Av den normandiska borgen återstår hallen och kung Arthurs berömda runda bord. Se den mäktiga katedralen där författaren Jane Austen ligger begravd. Winchester College grundades på 1300-talet.

En storslagen katedral, med Englands högsta kyrkspira, 123 meter, finns i **Salisbury**. Norr om Salisbury den uråldriga boplatzen Old Sarum.

Stranden i Hastings.

I **Wilton** tillverkades förr kända mattor. Wilton House är fyllt av konstskatter, bl.a. sexton porträtt målade av holländske konstnären van Dyck. Hotell Pembroke Arms kan rekommenderas.

De jättelika stenarna vid **Stonehenge** restes för 4 000 år sedan. Ingen har ännu lyckats förklara varför.

En trevlig liten stad vid floden Avon är **Ringwood**. Lokalt bryggeri med goda ölsorter.

Bournemouth är en av sydkustens stiligare badorter. Gör en tur österut, till nationalparken New Forest och omtalade bilmuseet Beaulieu.

Dorchester grundades av romarna. Amfiteatern Maumbury Rings är från den tiden. Strax utanför Dorchester ligger Maiden Castle, en förhistorisk försvarsanläggning med labyrintgångar.

Lyme Regis är en badort med fint fiskeläge och klippor. **Axminster** är känt för sina mattor, **Honiton** för spetsar.

Exeter har romerska anor. Främsta sevärdheten är katedralen från 1100-talet med tvillingtorn i normandisk stil. Även Guildhall, St Nicholas' Priory och resterna av stadsmuren är värda att ta en titt på.

En av Englands mest tilltalande sommarorter är **Torquay**. Vackert läge mellan röda klippor och trädbevuxna kullar. Gör utflykter till **Paignton**, charmiga **Cockington** och till Kent's Cavern med droppstensgrottor från istiden.

Totnes är en pittoresk stad med vackra hus, delar av en stadsmur och ett normandiskt slott. Norrut ligger Pomeroy Castle, som på 1500-talet beboddes av den mäktiga familjen Seymour.

Den ödsliga Dartmoor-heden genomkorsas av småvägar. Stanna till då och då och njut av stillheten. Mitt på heden nära **Princetown** ligger det beryktade Dartmoorfängelset. Härifrån är det svårt att rymma.

Från hamnstaden **Plymouth** har många omtalade resor utgått. Som Sir Francis Drakes världsomsegling 1577 och kapten Cooks Australienresa 1768.

Looe har många gamla hus, trånga gator och lite för många turister. I East Looe finns ett medeltida rådhus och i West Looe ett värdshus som huserat smugglare. Stadens båda sidor knyts ihop av en stenbro från 1400-talet.

Fiskehamnen **Polperro** är en av de mest intagande kustbyarna i Cornwall. **Fowey** strax intill är också charmig med smala krokiga gator.

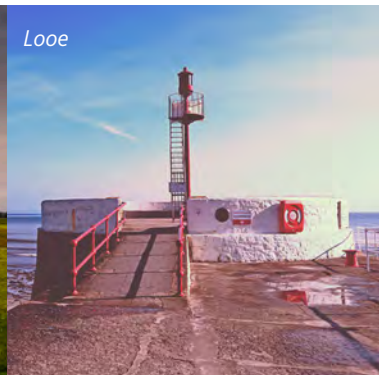
St Austell ligger omgivet av höga vita berg av lera. Lerbrytningen var förr en storindustri, där leran såldes till porslinsstillverkning. En tidigare lertåkt inrymmer idag den omtalade botaniska trädgården Eden project. Passa på att svänga förbi St Austell Brewery och provsmaka det lokala ölet Tribute.

Strax utanför **Truro** ligger Trelissick Garden, en park med subtropiska växter. Byn **Veryan** söder om Truro visar upp ovanliga runda hus.

Medelhavsklimat finns det i **Falmouth** tack vare det skyddade läget. Parker med palmer och subtropiska växter. Fin utsikt över hamnen från Pendennis Castle.

Stonehenge

Looe

Cloyelly

En typisk Cornwallstad med hus byggda i granit är **Helston**.

Penzance ligger vackert och bjuder på blomsterprakt och sydländsk grönska. På fågelbergen häckar hundratals arter. Flanera längs Chapel Street och ta en pint på krogen Admiral Benbow. Runda Storbritanniens västligaste udde Land's End. Fortsätt till St Ives, fiskeby och badort som uppskattas av konstnärer.

Festivalen Hobby Horse Show hålls årligen i **Padstow**. Stanna till vid Tintagelruinerna för att se borgen där kung Arthur sägs vara född. Fortsätt till **Bude** som är ett populärt tillhåll för surfare.

Charmiga **Cloyelly** är fullt av vitkalkade hus längs de branta och trånga gatorna ned mot hamnen.

Barnstaple har en vacker sextonvalvsbro över floden Taw. Bron uppfördes på 1200-talet.

Ilfracombe har en pittoresk hamn och skyddade badvikar. Klimatet är mildt och palmer trivs utmärkt.

Tvillingstäderna **Lynton** och **Lynmouth** ligger vackert beläget vid floden Lyns mynning. Nedanför ses branta skogklädda klippor.

Porlock är en by med vitkalkade hus vid foten av Exmoor Hills. Söderut breder Exmoorheden ut sig.

Minehead bjuder på långa stränder och härliga promenadvägar. Strax söderut den pittoreska byn **Dunster**.

Englands första kloster grundades i **Glastonbury** på 600-talet. Här finns en törnrosbuske som blommat ända sedan dess. 1300-talshotellet George & Pilgrim härbärgerar förutom hotellgäster också flera spöken.

Hamnen i Penzance.

Kor betar fridfullt intill en av Englands finaste katedraler i **Wells**. Västfasaden pryds av hundratals skulpturer. I ett av tvärskeppen ett medeltida ur med rörliga figurer. Vid Bishop's Palace ringer svanarna i en klocka när de vill ha mat. Ta också en titt på den idylliska gatan Vicar's Close.

Wookey Hole och Cheddar Gorge är två grottor från förhistorisk tid, norr om Wells. Cheddarost tillverkas numera över hela England, men smakar förstås bäst här på plats.

Stourhead lockar blomsterälskare. Parken och trädgårdarna är omtalade. Mäktiga slottet Longleat är öppet för besökare.

Romerska badanläggningen i **Bath** kompletterades på 1700-talet med en rad tjusiga byggnader i klassisk stil. Se Pump Room, Assembly Rooms och de eleganta bostadshusen Royal Crescent och The Circus. I Bath kopplar man av med stil och fitness.

Från Bath går färden tillbaka till Dover/Folkestone. Kör via Chippenham, Marlborough och Newbury till Basingstoke.

Söder om **Newbury** tronar ståtliga Highclere Castle där tv-serien Downton Abbey spelades in. Fortsätt motorvägen M3 ett par mil i riktning mot London.

Vik av på M25 som går i en båge söder om London. Därpå en kort sträcka på M26 och avslutningsvis M20 till **Folkestone** och **Dover**.

Stourhead

besöka. Kör sakta fram på småvägarna och hitta din egen favorit. Här är några förslag: Burford, Northleach, Chipping Norton, Stow-On-The-Wold, Bourton-On-The-Water, Broadwauy, Chipping Campden, Moreton-In-Marsh och Evesham.

Stratford-upon-Avon är födelseplats för dramatikern William Shakespeare. Ta en tur förbi Guild Chapel från 1200-talet och besök två fina värdshus från 1400-talet: Shakespeare Hotel och White Swan. Gör även en utflykt till byn Shottonery och se Anne Hathaway's Cottage, Shakespeares hustrus idylliska föräldrahem. Lite längre bort Warwick Castle från 1300-talet med konst- och vapensamlingar och Kenilworth med en imponerande slottsruin från 1100-talet.

Great Malvern. Här ligger svenska sångerskan Jenny Lind begravd. Utmed vägen passeras Little Malvern med ett kloster från 1100-talet och Wynd's Point där Jenny Lind bodde.

Hereford är känt för rödvita kossor, fruktodlingar och cider. I katedralen en världskarta från början av 1300-talet.

Wye-dalen är en av Europas vackraste floddalar. Sträckan mellan **Ross-on-Wye** och **Chepstow** i söder är finast.

Från London västerut och till Wales

Windsor domineras av sitt slott, grundlagt på 1000-talet av Vilhelm Erövraren. En mindre del brandskadades på 1990-talet men har återskapats. Vid Windsor Park ligger kända galoppbanan Ascot. På andra sidan floden Themsen internatskolan Eton College, grundad redan på 1400-talet.

Maidenhead är en elegant rekreationsort med parker och trädgårdar. I Henley On Thames hålls varje år en berömd roddregatta.

Wallingford visar upp rester av gamla fästningsvalar, en vacker bro med fjorton valv och ett stadshus från 1600-talet byggt på stenpelare.

Dorchester On Thames är idag en idyll. Under romarväldet låg här en viktig militärbas. Besök den medeltida klosterkyrkan Dorchester Abbey med sina vackra glasmålningar.

Oxford är en värld för sig. Kring High Street och Broad Street grupperar sig en rad colleges. Se också Sheldonian Theatre, Bodleian Library med kupolbyggnaden Radcliffe Camera, och den botaniska trädgården.

Woodstock är en by nära magnifika Blenheim Palace, där Winston Churchill föddes. Parken är öppen för allmänheten.

Cotswolds nordväst om Oxford är ett turistområde som kryllar av idylliska småstäder och byar. Somliga är turistiska i överkant men de flesta väl värda att

Hay-on-Wye ligger på gränsen mellan Wales och Herefordshire. Slottet byggdes på en natt enligt sägnen. Hay är ett eldorado för bokälskare, med massor av antikvariat.

Brecon har anor från romartiden. Nationalparken Brecon Beacons ligger i närheten.

Llandovery leds man till via en romersk väg. Vackert läge vid tre floders sammanflöde. Fina fiskevatten.

Camarthen håller på traditionerna. Fiskarna använder läderklädda videbåtar, kallade coracles.

Tenby är en omtyckt badort med idyllisk hamn.

Pembroke har en imponerande slottsruin, där den blivande kung Henrik VII föddes.

Fortsätt norrut till **Cardigan**. Härifrån kommer tröjan med samma namn. Flera slottsruiner och en gammal stenbro över floden Teifis. Vackra omgivningar och goda möjligheter till fiske.

Aberystwyth är en populär semesterort och därtill universitetsstad med Wales nationalbibliotek. I närheten ravinen Devil's Bridge med storslagna vattenfall.

Barmouth är en trevlig badort.

Harlech har en borg från 1200-talet och berömd golfbana.

Fortsätt via Aberglaslynpasset till **Beddgelert** i nationalparken Snowdonia. Wales högsta berg bestiger man till fots eller så tar man hjälp av bergbanan från **Llanberis**, norr om Beddgelert.

Caernarvon domineras av den mäktiga och välbevarade borgen från 1300-talet. Där föddes Edward II, den förste prinsen av Wales. Enligt traditionen ska varje ny prins av Wales installeras här. Senast skedde det 1969 när prins Charles installerades. Stadsmuren från 1300-talet är också välbevarad, liksom närbelägna romerska lägret Segontium.

Tenby

Bangor är en katedral- och universitetsstad. Det finns fina badstränder och museum med walesisk lokalhistoria. Över sundet Menai Straits leder en bro till ön Anglesey. Där hittas byn med världens längsta namn: **Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch**. För enkelhetens skull brukar namnet förkortas till **Llanfair P.G.**

Conwy har en borg från 1200-talet och en hög stadsmur med 20 stödtorn. Vid kajen hittar man Storbritanniens minsta hus. Andra sevärdheter är kyrkan St Mary och 1500-talshuset Plas Mawr. Välkända Castle Hotel dateras till 1500-talet.

Llandudno ligger på en udde mellan två bergformationer. Se medeltidskyrkan St Tudno och resterna av de romerska koppargruvorna.

Colwyn Bay är en badort med skön sandstrand och lång strandpromenad.

St Asaph har Storbritanniens minsta katedral.

Chester grundades av romarna och är en av de engelska städer som bäst bevarat sin medeltida karaktär. De utsmyckade husen The Rows är typiska för stadsbilden. Stadsmuren från 1300-talet har torn och stadsportar och är drygt tre km lång. Grosvenor museum visar upp fynd från romartiden.

Birkenhead är en industri- och varvsstad. Här byggde man fartyg av järn redan i början av 1800-talet. Under floden Mersey går en tunnel.

Liverpool levde tidigare på sin hamn. Nu söker man en ny identitet som kulturcentrum. Kring Albert Dock finns mycket att se. Besöksmålet Beatles Story berättar om bandet som skapade ett nytt popsound på 1960-talet. Följ gärna med en Magical Mystery Tour till andra platser med Beatlesanknytning i Liverpool. Tate är filialen till konstmuseet med samma namn i London. Walker Art Gallery är en annan stor tavelssamling. Norr om Liverpool finner ni **Aintree** där hästloppet Grand National äger rum varje år.

Isle Of Man är ett trevligt utflyktsmål från Liverpool. Med båt tar resan ca 3½ timme.

Från Liverpool hakar du på något av våra övriga turförslag till Yorkshire och Lake District eller till norra England och Skottland.

Kör annars tillbaka söderut förbi Chester och härifrån väg 41/49 förbi Shrewsbury.

Historiska besöksmålet Ironbridge ligger sydost om **Shrewsbury**. Här lyckades man för första gången smälta fram smidbart järn med koks istället för träkol. Det gjorde järnet mycket billigare. 1781 restes den berömda järnbron, den första i sitt slag. Hela området kallas Coalbrookdale och finns med på FN:s världsarvslista.

Ludlow är fullt av korsvirkeshus. Övernatta på anrika hotell Feathers eller charmiga Leominster.

Worcester var tidigare känt för porslins- och handsktillverkning. Lea & Perrins kryddsås tillverkas fortfarande här. I katedralen är kung Johan - kungen utan land - begravd. Ingången till Guildhall vaktas av statyer av kungarna Karl I och Karl II. Upprorsmannen Oliver Cromwells dödsmask hänger också här.

Trivsamma **Tewkesbury** har gott om korsvirkeshus och en vacker normandisk klosterkyrka. På puben Royal Hop Pole träffade Charles Dickens romanfigurerna i Pickwickklubben.

Från Cheltenham fortsätter du förbi Cirencester och Swindon tillbaka till London.

Rosornas krig. Slaget i Tewkesbury, 1471, återuppspelas.

Liverpool

Från Harwich norrut, till Yorkshire och Lake District

Colchester var under romartiden en av Englands viktigaste städer. Delar av den romerska stadsmuren står kvar. Besök Red Lion, ett känt värdshus från 1400-talet.

Long Melford har en lång gata, vacker kyrka i sengotik och Melford Hall från 1500-talet med sevärda interiörer.

Cambridge tävlar med Oxford om titeln Englands främsta universitetsstad. Flera praktfulla colleges, varav Peterhouse är äldst, från 1284. King's College grundades 1440. Trinity College från 1546 är störst, Queen's College från 1448 är minst. Längs floden Cam går en vacker promenadväg förbi collegeträdgårdarna - the Backs. Fitzwilliam Museum har en fin samling europeiskt måleri.

Ely bär på minnen från striderna mellan saxare och normander. Staden domineras av sin katedral på-börjad 1083. Namnet Ely kommer från det engelska ordet för ål. Förr fanns det gott om ål i de omgivande vattendragen.

King's Lynn var en gång en mäktig stad, vilket speglas i vackra byggnader som Guildhall, St Margaret's Church, Greyfriar's Tower, och resterna efter ett 1200-talskloster.

Sandringham är drottningens lantställe. Trädgårdarna är sommartid öppna för besökare. På väg till Sandringham passeras borgen Castle Rising.

Boston var avreseort till Amerika redan på 1600-talet. Emigranterna grundade där en stad med samma namn. Vidsträckt utsikt från det nästan 100 meter höga tornet i kyrkan St Botolph. Bostons Guildhall är en sevärd byggnad.

Lincoln har rika minnen från romartiden, som delar av en romersk mur och den välbevarade bågen Newport Arch. Katedralen är en av Englands finaste med tre torn och tolv spiror. Här förvaras ett exemplar av den berömda rättighetsförklaringen Magna Charta från 1215.

Selby ligger vid floden Ouse, söder om York. Missa inte den vackra klosterkyrkan Selby Abbey från 1069.

I **York** utropades Konstantin den store till romersk kejsare år 306. Välbevarad stadsmur från 1300-talet med fyra stadsportar som har kvar sina fällgaller. Från muren har man utsikt över staden. Mäktiga York Minster är en av Englands största kyrkor. Andra sevärigheter är Treasurer's House, St Williams College och Museum Gardens med St Mary's Abbey. Gå en promenad på Stonegate och The

York Minster

Helmsley

Sandringham

Shambles, pittoreska gator med månghundraåriga hus och butiker. Livet i York under vikingatiden åskådliggörs underhållande i Jorvik Viking Centre. National Railway Museum och Castle Museum där man byggt upp en gata med butiker från det gamla York är populära besöksmål.

Castle Howard ligger några mil öster om York och är ett imponerande slott som blev känt i tv-serien "En förlorad värld" (Brideshead revisited).

Helmsley är startpunkt för turer ut på hedarna i norra Yorkshire. Njut av de vidsträckta vyerna men kör försiktigt, fåren rör sig fritt ute på vägarna.

Thirsk är en sevärd stad, väster om hedarna.

Northallerton har en kyrka från 1100-talet och ett känt värdshus från 1700-talet, Golden Lion.

Richmond bjuder på vacker utsikt över Swale Valley.

Mellan **Darlington** och **Stockton** öppnades 1825 världens första järnväg för passagerartrafik. Museet Head of Steam härbärgerar Locomotion No 1, det lok som drog premiärtåget.

Durham ligger på en brant udde ovanför floden Wear. Katedralen är sevärd, här förvaras helgonet St Cuthberts relikskrin som fördes hit på 900-talet. Durham har en borg uppförd av Vilhelm Erövraren. Nu används den av universitetet.

Beamish historiska temapark är värd en heldag. Massor att se och uppleva. Sväng av M1 vid avfart 63 och följ vägvisning mot Stanley.

Castle Howard

Vidare norrut över floden Tyne till Hadrianus mur. Muren byggdes som försvarslinje mot de fientliga skottarna i norr. Den är över 120 km lång och går tvärs över England, från Irländska sjön i väster till Nordsjön i öster. På många ställen är muren i perfekt skick, som vid **Challerford** strax norr om trevliga staden **Hexham**.

Carlisle var ett viktigt romerskt läger nära Hadrianus mur. Borgen, Carlisle Castle uppfördes på 1000-talet och var den plats Maria Stuart satt fången 1568. Vackra katedralen från 1100-talet är en av Englands minsta.

Buttermere, Lake District

Penrith i frodiga Eden Valley välkomnar med trevliga röda hus byggda av sandsten. Jättegraven Giant's Grave är en kuriositet på kyrkogården.

Windermere, Grasmere, Ambleside, Buttermere och **Keswick** är de mest kända orterna i Lake District. Många fler finns att upptäcka. Kör långsamt på småvägarna och njut av det vackra landskapet.

Kendal i utkanten av Lakeland var länge känd för sina ylleväverier. De första drog igång på 1300-talet då flamländska vävare slog sig ner. Henrik VIII:s sjätte hustru Catherine Parr föddes 1512 i slottet, av vilket nu bara ruiner återstår. Några kilometer söderut, Levens Hall, ett tudorhus med tillhörande trädgård.

Lancaster Castle är ett mycket vackert medeltida slott. I St Mary's Church sitter man i snidade träbänkar från 1300-talet.

Blackpool är en kuststad och populär badort. Längs det glittrande promenadstråket Golden Mile trängs nöjesetablissemang, vinterträdgårdar, det höga Blackpool Tower, teatrar och danshallar.

Preston är en industri- och hamnstad vid floden Ribbles mynning. Sydost om staden Goghton Tower från 1500 talet.

Clitheroe har en liten normandisk borg, nära gränsen till Yorkshire.

Blackpool

Skipton ligger mitt i dalen som gett namn åt hundrasen Airedaleterrier. Här finns en borg från 1300-talet.

Bolton Abbey är ett populärt besöksmål. Klosterruiner och ett vackert landskap runtomkring.

Harrogate erbjuder traditionellt kurortsliv – promenader och avkoppling på ett stillsamt vis. Grannstaden **Knaresborough** är också värd ett besök. Kör ut på motorvägen och kör söderut, förbi Leeds och Sheffield.

Peak District ligger väster om Sheffield. Här hittar man vackra och säregna platser som Tissington, Ilam, Thorpe Cloud, Stepping Stones och Reynold's Cave.

Magnifika herresätet Chatsworth nära **Baslow** ägs och bebos av hertigen av Devonshire. Parken och slottet är öppna för besökare.

Matlocks omgivning är också värda att ta en titt på, liksom trakten runt **Buxton**.

Från Newcastle till Skottland

Newcastle Upon Tyne frestar med butiker och köpcentra. Stadens ursprung är en lägerplats intill den långa Hadrianus mur som uppfördes av romarna till skydd mot skottarna. En ny fästning byggdes 1080, därav stadens namn – Newcastle. Black Gate, en av borgportarna, inrymmer ett säckpipemuseum. Gör gärna en utflykt till historiska temaparken Beamish någon mil åt sydväst. Här återupplivas 1800-talet på ett underhållande vis. I **Segedunum** öster om Newcastle har man rekonstruerat ett romerskt badhus.

Morpeth är en gammal marknadsstad.

Alnwick står med ett slott från 1100-talet, ett imponerande exempel på medeltida fästningskonst. Trivsamma smågator i centrum. Tio km åt nordost Howick Gardens, känt för praktfulla rhododendron.

Från **Beal** tar man sig över till Holy Island, också kallad Lindisfarne, en av de första kristna bosättningarna i England. Här härjade norska vikingar redan på 700-talet. Vid lågvatten promenerar man eller kör bil, vid högvatten åker man båt.

I gränsstaden **Berwick Upon Tweed** har många strider utkämpats mellan skottar och engelsmän. Järnvägsbron över floden Tweed har 28 bågar och konstruerades 1850 av George Stephenson. Följ floden Tweed till **Kelso** som har ruiner av en stor klosterkyrka.

Strax norr om **St Boswells** ligger ruinerna av Dryburgh Abbey som engelsmännen förstört flera gånger. I koret ligger Sir Walter Scott begravd, han som 1820 skrev boken om riddaren Ivanhoe. **Melrose** har imponerande klosterruiner och ligger vackert beläget vid Tweed som utgör centrum i det landskap Scott skildrade i sina böcker. Själv levde och dog han i **Abbotsford**. Hemmet är öppet för besökare.

Fortsätt förbi stiliga **Traquair House** och **Peebles** till Skottlands huvudstad **Edinburgh**, en av Europas vackraste städer. Framför borgen på Castle Rock avhålls årligen det berömda Military Tattoo. I den äldre stadsdelen öster om Castle Rock kantar höga hus på tio-tolv våningar de smala gatorna. Mellan borgen och kungliga residenset Palace of Holyroodhouse löper Royal Mile som består av flera gator. Fashionabla Princes Street är också värd att ta en promenad på.

Linlithgow väster om Edinburgh har vackra fontäner, 1500-talshus och en av Skottlands vackraste kyrkor. Största sevärdheten är ruinen efter slottet där drottning Maria Stuart föddes. Inte långt härifrån Hopetoun House med sevärd 1700-talsgemak.

Stirling har varit skådeplats för många strider kring Stirling Castle, beläget högt uppe på en klippa. I Chapel Royal döptes Mary Stuarts son James som så småningom blev kung i England. Se också Guildhall och vackra kyrkan Holy Rude i gotisk stil. Tre kilometer norr om Stirling reser sig ett högt tornliknande monument tillägnat skotske nationalhjälten William Wallace.

Callander är en bra utgångspunkt för strövtåg i vattenrika området The Trossachs. Flera vattenfall och sjöar, samt rester av ett romerskt läger.

Morpeth

Flodlandskap vid Dunkeld.

Perth är belägen vid floden Tay och var till mitten av 1400-talet Skottlands huvudstad. Trevlig strandpromenad längs Tay Street och vackra vyer från Kinnoull Hill. I Scone Palace norr om Perth kröntes de skotska kungarna. Kröningsstenen rövades bort av engelsmännen redan 1297. Den finns nu i Westminster Abbey i London.

Dunkeld är en pittoresk stad med fiske i floden Tay. I **Pitlochry** lite längre norrut har man anlagt en laxtrappa i floden Tummel.

Killiecrankiepasset var 1689 slagfält för strider mellan de skotska klanerna. Ett museum finns på platsen.

Kör österut från Dunkeld, till **Rattay**. Därefter väg 93 norrut till charmiga **Braemar** där de skotska klanerna varje år möts till Royal Highland Gathering. I mötet deltar alltid en medlem i den kungliga familjen. Braemar Castle uppfördes på 1600-talet. På vintern är Braemar en skidort.

Till Balmoral Castle anländer man genom den vackra Dee-dalen. Slottet är drottningens skotska residens. Slottsparken är sommartid öppen för allmänheten.

Tomintoul norrut, är högländernas högst belägna ort med härliga utsikter. Sommartid bjuds här på fiske och på vintern skidåkning. Nordost om Tomintoul kan man göra en destillerirunda till fyra välkända whiskymärken – Glenlivet, Glenfiddich, Glen Grant och Cragganmore.

Forres främsta sevärdhet är Sweno's Stone, en sju meter hög sten från 900-talet med keltiska inskriptioner. Se även Culbin Sands, en miniatyröken av flygsand.

Nairn är en populär semesterort med lång, härlig sandstrand.

Vid **Culloden Moor** förlorade skottarna sin självständighet 1746. Över de fallna skottarna är ett stenkummel rest med klanernas namn inristade. Det påstås att solen aldrig lyser över krigsskådeplatsen. Sydost om Culloden ett av Storbritanniens märkligaste förhistoriska fynd, en grupp stenar från bronsåldern.

Inverness är de skotska högländernas metropol, vackert belägen på båda sidor om floden Ness. Ett 1800-talsslott kröner klippan där Macbeths borg tronade i Shakespeares drama. Stadens museum berättar om högländerna och deras klaners historia.

Söder om Inverness går vägen längs den långsträcktta och på sina håll 300 meter djupa Loch Ness. Odjuret som enligt sägnen håller till på sjöns botten har tillägnats ett besökscentrum nära slottsruinen Urquhart Castle.

Fort Augustus är fullt av sportfiskare. Kanske hoppas de få Loch Ness- odjuret på kroken? Fortsätt längs Loch Lochy till Fort William som har vackert läge och utsikt över Loch Linnhe. Intill reser sig Ben Nevis, Storbritanniens högsta berg.

Väg 82 söderut leder förbi **Glen Coe**, tårarnas dal, där klanen Campbell 1692 slogs mot klanen Mac-Donald. Naturscenerierna är hämförande.

Vägen går vidare över **Rannoch Muir**, speciellt sevärd när ljungen blommar. I **Tyndrum** viker man av till **Dalmally** som är vackert belägen mellan **Loch Awe** och höga berg, flera med imponerande vattenfall.

Oban ligger vid en havsvik. Härifrån gör man utflykter till öarna Lismore, Kerrera och Iona med flera. På den senare landsteg Skottlands förste missionär St Columba. En udda sevärldhet i Oban är McCaig's Folly, en halvfärdig kopia av Colosseum i Rom. Follyn uppfördes 1890 av en excentrisk bankir.

Inveraray ligger vackert vid norra delen av Loch Fyne. 1800-talsfängelset Inveraray Jail är ett lite udda besöksmål.

Tarbet, **Luss** och **Balloch** är bra utgångspunkter för romantiska utflykter runt sjön Loch Lomon. Vid sjöns sydspets ligger **Dumbarton** med ett slott på en klippa högt ovanför staden.

Glasgow är Skottlands största stad och belägen vid floden Clyde. Stora delar har rustats upp och lockar nu med besöksmål för konst- och kulturintresserade. Intill den vackra katedralen hittar vi Provand's Lordship, stadens äldsta hus från 1470, numera museum. Konstmuseet har en fin tavelssamling. Fotboll är stort i Glasgow och arenan Hampden Park har plats för 150 000 åskådare.

Kilmarnock var tillverkningsort för whiskysorten Johnnie Walker under många år. Destilleriet är nu nedlagt.

Ayr är en av Skottlands mest populära bad- och turistorter. Tam O'Shanter Inn är ett värdshus med traditioner. I Alloway strax söder om Ayr ligger det halmtäckta hus författaren Robert Burns föddes 1759. Huset är numera museum.

Knoweside är mest känd för Culzean Castle med dess fina interiörer och vackra park. Intill ligger badorten **Girvan** med fina sandstränder och en pittoresk hamn.

Stranraer är färjhamn till Nordirland.

Newton Stewart omges av vacker natur och kulturhistoriska minnesmärken. I **Dumfries** avled Robert Burns 1796. Hans grav finns att besöka på St Michael's kyrkogård. Två värdshus med Burns-anknytning är Globe Inn och Hole i' the Wa'Inn.

Lockerbie blev omtalat 1988 när ett amerikanskt passagerarplan med 259 passagerare störtade efter att ha sprängts av en libysk terrorbomb.

Gretna Green har i många år varit ett populärt resmål för unga engelska par som velat gifta sig, eftersom man i Skottland kunde vigas utan föräldrarnas tillstånd.

Fortsätt söderut till **Carlisle** och haka på turförslaget "Från Harwich norrut, till Yorkshire och Lake District".

Hadrianus mur

Inverness

Aberdeen

SKOTTLAND

Dunkeld

Nordsjön

Oban

Glasgow

Edinburgh

Morpeth

Stranraer

Newcastle

NORDIRLAND

Belfast

Buttermere

Helmsley

Blackpool

Leeds

York

Yorkshire

Liverpool

Manchester

Dublin

IRLAND

STORBRITANNIEN

Birmingham

Sandringham

WALES

Cambridge

Tewkesbury

ENGLAND

Chepstow

Oxford

Harwich

Tenby

Cardiff

Stonehenge

London

Dover

Keltiska havet

Stourhead

Southampton

Hastings

Clovelly

Bournemouth

Looe

Plymouth

Penzance

Engelska kanalen

FRANKRIKE

M Sverige – mötesplatsen för Sveriges bilister
msverige.se

